nieuws

Boer aanmoedigen of verplichten tot erosiebestrijding?

nieuws

Het Vlaams bodemerosiebeleid geeft landbouwers en gemeentebesturen financiële steun voor erosiebestrijdende maatregelen. Zowel vanuit de hoek van Natuurpunt als de waterbeheerders werd die vrijwilligheid in vraag gesteld op een studiedag. Uit de praktijk klonk een ander geluid.

16 MAART 2012 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:04

Lees meer over:
water

Het Vlaams bodemerosiebeleid geeft landbouwers en gemeentebesturen financiële steun voor erosiebestrijdende maatregelen. Zowel vanuit de hoek van Natuurpunt als de waterbeheerders werd die vrijwilligheid in vraag gesteld op een studiedag. Uit de praktijk klonk een ander geluid: "een intensieve, individuele aanpak maakt dat zelfs op vrijwillige basis veel gerealiseerd kan worden op het terrein", aldus erosiecoördinator Karel Vandaele.

Tien jaar na het eerste Erosiebesluit kwamen alle stakeholders in Brussel samen om na te denken over het Vlaamse bodemerosiebeleid. Bodemerosie vormt een bedreiging voor de bodemvruchtbaarheid, voor woonwijken die te maken kunnen krijgen met modder- en wateroverlast en voor het dichtslibben van waterlopen met sediment dat nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen bevat.

Op sterk erosiegevoelige percelen (1,3% van alle landbouwpercelen in de verzamelaanvragen) verplichten de randvoorwaarden van het Europees landbouwbeleid tot het nemen van maatregelen. Voor het overige is het Vlaams erosiebeleid de voorbije tien jaar uitgegaan van vrijwilligheid.

Landbouwers worden gestimuleerd om teelttechnische maatregelen te nemen die bodemerosie bij de bron aanpakken. Zij kunnen daarvoor een beheerovereenkomst afsluiten met de Vlaamse Landmaatschappij. Zowel landbouwers als lokale overheden kunnen rekenen op financiële steun van de Vlaamse overheid en de provincies indien

ook symptoomgerichte maatregelen zoals grasbufferstroken of dammen nodig zijn.
"Vrijwilligheid heeft de kracht om een gedragen erosiebestrijdingsaanpak uit te bouwen", meent het departement Leefmilieu, "maar het heeft ook zijn beperkingen."
Volgens Astrid Van Vosselen, beleidsmedewerker Openbare Werken en voorzitter van de werkgroep bagger- en ruimingsspecie, heeft het erosiebeleid meer slagkracht nodig en zijn daarvoor meer verplichtingen voor gebruikers van erosiegevoelige landbouwpercelen nodig. De waterbeheerders zijn van mening dat boeren meer maatregelen kunnen en moeten treffen om te vermijden dat sediment in de waterlopen stroomt.
"Als je landbouwers stimuleert om iets te doen aan bodemerosie, dan zullen zij daar meer zorg aan besteden dan wanneer je hen verplicht", merkt Peter Van Bossuyt van Boerenbond op. De hervorming van het Europees landbouwbeleid kan volgens hem nieuwe opportuniteiten bieden om boeren aan te sporen tot erosiebestrijding. "Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer grasbufferstroken meegeteld worden voor de zeven procent ecologisch focusgebied die een landbouwer moet respecteren om de premie voor vergroening te kunnen innen."
Boerenbond is zeer te spreken over het erosiebeleid van de afgelopen tien jaar. "Het is een positief verhaal van sturen en bijsturen. Er werd geluisterd naar de opmerkingen uit het veld", zegt Van Bossuyt. "Belangrijk is nu dat het beleid zekerheid biedt en gemeenten nog meer aan de kar gaan trekken nu zij ondersteund worden door erosiecoördinatoren."
Eén van die erosiecoördinatoren is Karel Vandaele die actief is in de regio Sint-Truiden.
Om nog meer succes te boeken via vrijwillige erosiebestrijdende maatregelen, moet er volgens hem gesleuteld worden aan de voorwaarden van beheerovereenkomsten en met erosiebestrijding nog meer op maat gewerkt worden van individuele boeren.
Natuurpunt is niet overtuigd van de voordelen van een beleid gebaseerd op vrijwiligheid en vraagt bij monde van Wim Van Gils, diensthoofd integraal waterbeleid, een aanzienlijke uitbreiding van de verplichtingen voor landbouwers via de randvoorwaarden voor het bekomen van rechtstreekse inkomenssteun.
"Aangewezen is het breed toepassen van niet-kerende grondbewerking, groenbedekking en grasland op erosiegevoelige percelen", aldus Van Gils. Een financieel duurzaam beleid moet volgens Natuurpunt de middelen inzetten op het bewerkstelligen van een transitie in de landbouwpraktijk veeleer dan voortdurende inspanningen langdurig te ondersteunen.
Sibylle Verplaetse liet in naam van Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege weten dat zij overtuigd is dat elke geïnvesteerde euro in erosiebestrijding - het

speerpunt van het bodembeschermingsbeleid in Vlaanderen - dubbel en dik wordt terugverdiend. "De minister wil boeren en lokale besturen dan ook verder aanmoedigen zodat zij inspanningen blijven leveren, liefst in versneld tempo, om bodemerosie tegen te gaan."
Vijftig gemeenten die de hulp van een erosiecoördinator kunnen inroepen, maar dat vandaag nog niet gedaan hebben, kregen de boodschap om daar niet langer mee te talmen. "Er zijn immers nog 800 projecten nodig in 100 erosiegevoelige gemeenten als we alle problemen willen oplossen", aldus Verplaetse.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada